

MARÉ NEGRA

SITUACIÓN ACTUAL DA COSTA

Xabier Vázquez Pumariño e Martiño Nercellas Méndez

Meses despois do vertido do Prestige, a situación na costa galega dista moito de terse normalizado; antes ben, continua a chegar fuel a numerosas praias e comézanse a percibir con claridade algúns dos impactos negativos xa denunciados anteriormente. Por outra banda, a punto de finalizar as labores de retirada do fuel, imos comprobar a auténtica vontade política para restaurar os ecosistemas afectados polas actuacións de limpeza.

NOVAS CHEGADAS DE FUEL

Non pasa nin un só día no que non apareza fuel nalgunha praia do litoral galego (por non falar do litoral asturiano, cántabro, vasco ou francés, ata ao norte da Bretaña). O fuel aparece en fragmentos de diferentes tamaños, dende pequenas gotas do tamaño dunha lentella ata grumos do tamaño dunha boina.

As áreas que están a rexistran maiores chegadas novas de fuel son:

- Mariña lucense: zona moi duramente castigada, as chegadas de fuel ás praias durante o mes de xullo foron constantes e mais intensas que nos meses anteriores.
- Ferrol-Cabo Ortegal: tamén seriamente afectada, particularmente os grandes areas da zona, como o de Valdoviño, que se viron bañados repetidas veces polo chapapote.
- A Coruña-Malpica: dende as praias urbanas da capital ata as praias máis abertas como Razo e Baldaio, víronse sucesivas chegadas de fuel.
- Malpica-Muros: as chegadas de fuel, a esta zona foron menores en comparación con outros tramos, aínda así houbo chegadas de pequenas 'galletas' a diferentes areas.
- Muros-Rías Baixas: chegadas ocasionais a diferentes puntos moi dispersos, como a Costa da Vela, Palmeira, Lanzada, etc.

Vista a gran cantidade de fuel que aínda queda en deriva polo Atlántico, a presenza do chapapote en fondos e pegado a rochas e que aínda está a saír diariamente do péo do *Prestige*, é previsíbel que co cambio nas condicións do mar cara a finais do mes de agosto e o longo do outono, a situación poida ser moito máis complicada pola chegada do piche a moitos puntos simultaneamente e en cantidades importantes. Posibelmente, esta situación prolongarase durante todo o outono e inverno próximos. Neste senso, manter un dispositivo rápido de alerta e recollida vai ser absolutamente necesario.

Igualmente a presenza de fuel no mar fai previsíbel outra nova onda de aves mariñas mortas ou afectadas nas nosas

costas, posto que vai coincidir de cheo co paso destas aves mariñas fronte as costas e coa invernada.

LABORES DE RETIRADA DO FUEL E LIMPEZA

Continúanse a realizar labores de retirada de fuel ao longo de todo o litoral, fundamentalmente de hidrolimpeza; esta é levada a cabo por diferentes empresas constructoras e pola empresa pública Tragsa, presentando diferentes eivas que xa denunciadas e dadas a coñecer aos responsábeis (Comisionado do Medio Ambiente para o *Prestige*); estas eivas son fundamentalmente o emprego de auga doce e elevada temperatura, combinados con presións excesivas nalgúns casos. O impacto derivado destas tarefas hai que

consideralo a nivel global posto que o conxunto das comunidades biolóxicas da liña supramareal vense ver seriamente afectadas, e o impacto só é reversíbel tras longos períodos de tempo. Hai que destacar, en cambio, que no Parque Nacional das Illas Atlánticas, as tarefas estanse a desenvolver dun xeito moito máis correcto, xa que se está a empregar auga salgada a temperatura ambiente; cabe preguntarse porqué se segue un criterio ambiental claro no Parque Nacional e non no resto da costa, con moitos tramos candidatos a formaren parte da Rede Natura 2000, figura máxima de protección a nivel europeo.

Igualmente, compre mentar que tras as primeiras actuacións de ADEGA e doutros colectivos, melloráronse determinados aspectos da hidrolimpeza como é o emprego de mantas hidrófugas para recoller o fuel desprendido tras ser atendidas as nosas demandas por parte da empresa Tragsa.

Unha consecuencia das labores de limpeza é a abertura indiscriminada de pistas por todo tipo de ecosistemas e lugares -incluíndo as fráxiles dunas e zonas candidatas á Rede Natura 2000-. Neste momento, unha vez finalizadas as labores de retirada do fuel, vaise comprobar a auténtica vontade política por parte de diferentes administracións de restaurar os ecosistemas ou ben de deixar correr a situación e permitir o deterioro do noso litoral.

O PLANO GALICIA

Independentemente dos contidos deste Plano a nivel xeral, hai que ter en conta que esta *mareá gris* xa comezou a chegar. Compre destacar o comezo ilegal das obras da piscifactoría do Cabo Touriñán (comezaron o mesmo día en que ADEGA recibía a notificación da Consellería de Medio Ambiente pola que se tería solicitado a cualificación ambiental das obras); esta piscifactoría sitúase en pleno LIC (Lugar de Interese Comunitario) da Rede Natura 2000, o que dá conta do interese pola conservación dos valores naturais do noso litoral.

Xabier V. Pumariño

Non pasa un só día sen que non apareza fuel nalgunha praia do litoral galego (agosto 2003)